

ПРОГРАМ КАНДИДАТА ЗА ИЗБОРНОГ ЧЛАНА

ВИСОКОГ САВЕТА СУДСТВА, ДР СВЕТЛАНЕ ЂУРИЧИЋ

Поштоване колеге,

Сходно чл.28 Правилника о раду Изборне комисије Високог савета судства (ВСС) од стране председника суда ми је омогућено да судије – бираче упознам са својом кандидатуром. У вези са тим представићу вам свој Програм са начинима решавања најважнијих питања судског система из надлежности ВСС, као и иновативне идеје за унапређење судског процеса уопште.

Високи савет судства је независан и самосталан орган који обезбеђује и гарантује независност и самосталност судова и судија. Његова надлежност је прописана чл.13 Закона о Високом савету судства. Најважнија функција Савета је да бира судије за трајно обављање судијске функције, одлучује о престанку судијске функције, предлаже Народној скупштини кандидате за избор судија приликом првог избора на судијску функцију, предлаже Народној скупштини избор и разрешење председника Врховног касационог суда и председника суда, предлаже Врховном касационом суду кандидате за судије Уставног суда, именује судије поротнике. ВСС, између осталих надлежности, одлучује у поступку вредновања рада судија и председника суда, одређује састав, трајање и престанак мандата чланова дисциплинских органа, именује чланове дисциплинских органа и уређује начин њиховог рада. ВСС одлучује о правним лековима у дисциплинском поступку, даје сагласност на програм сталне обуке за судије и утврђује програм почетне обуке за судије. ВСС доноси Етички кодекс, даје мишљење о изменама постојећих или доношењу нових закона који уређују положај судија, организацију и поступање судова, као и других системских закона које судови примењују, или су од значаја за обављање судијске функције. Савет такође обавља послове у вези са спровођењем Националне стратегије реформе правосуђа из своје надлежности, обавештава јавност о свом раду, сарађује са судским саветима других држава и међународним организацијама. Високи савет судства има и друге ингеренције али су ове набројане, есенцијалне, те је изузетно важно да дате свој глас оном кандидату за кога сматрате да ће дати свој максимални допринос у обављању тако важне и часне функције, као што је чланство у ВСС. Управо, овакав начин избора чланова ВСС је велики допринос афирмацији наше професије јер омогућава судијама да тајним гласањем, слободно, по својој вољи бирају своје колеге које ће их представљати у ВСС који је, пре свега гарант независности и самосталности судова и судија.

Међутим, треба истаћи да први састав ВСС, а добрим делом ни стални састав ВСС, није испунио ту основну функцију.

Први састав ВСС није у складу са стандардима правичног суђења утврдио да било ко од неизабраних судија не испуњава законске услове за избор на сталну судијску функцију. То је Уставни суд констатовао у одлукама VIII У-102/2010 од 28.05.2010.године (“Случај Савелић”) и VIII У-189/2010 од 21.12.2010.године (“Случај Тасић”), које су представљале повод за доношење Закона о изменама и допунама Закона о судијама (“Сл.Гласник РС” бр.101/10). Одредбом чл.5 ст.1 тог закона

прописана је обавеза ВСС у сталном саставу да преиспита све одлуке првог састава ВСС о престанку судијске дужности судијама из чл.101 ст.1 Закона о судијама (“Сл.Гласник РС” бр.116/08, 58/09 и 104/09). На тај начин је законодавац увео једну нову фазу поступка преиспитивања одлука првог састава ВСС о престанку судијске дужности. У складу са тим је жалба неизабраних судија, затечених на судијској дужности у време ступања на снагу Закона о судијама по основу њиховог избора извршеног по раније важећим прописима, *ex lege* сматрана приговором на одлуку ВСС.

Уставни суд је посебно нагласио да су предмет преиспитивања ВСС у сталном саставу могле бити само чињенице и разлози који су већ били утврђени од стране првог састава ВСС, у време доношења одлуке о избору на сталну судијску дужност судија изабраних по ранијим прописима. Једино је на тај начин могло да буде остварено Уставом зајемчено право на једнаку заштиту права пред ВСС као трибуналом, у односу на већ изабране судије на сталну судијску дужност.

Увидом у записнике о већању и гласању сталног састава ВСС, о томе да ли да се поднети приговор усвоји или одбије, Уставни суд је утврдио не само да су у гласању учествовали и чланови ВСС за које је Уставни суд нашао да то право нису имали, уздржавањем од гласања, већ су њихови “гласови” третирани као гласови “против” усвајања приговора, из чега је проистекла одлука ВСС о одбијању приговора судије.

У одлукама сталног састава ВСС је неизабраним судијама стављано на терет да су нестручни, неспособљени или недостојни, на очигледно произвољној примени материјалног права, те је Уставни суд нашао да за подносиоце жалби није оборена претпоставка изборности (VIII У-570/2011 од 24.07.2012.године), те су неизабране судије враћене поново на судијску функцију, међу којима сам била и ја.

Све до доношења коначне одлуке од стране Уставног суда, стални састав ВСС је уместо да исправи незаконито и неуставно поступање првог састава ВСС настојао да оправда одлуку првог састава, те је такође незаконито и неуставно поступао и истрајавао у томе о чему се изјашњавало и Друштво судија Србије, Европска комисија, те многи експерти из Европе.

ВСС мора бити по својој функцији и надлежности браник од сваког политичког утицаја, те уколико будем изабрана за члана ВСС из реда судија за то ћу се увек борити јер само тако ВСС може несметано вршити своју функцију, гарантујући на тај начин стабилност судске власти и сигурност свим судијама. Само на тај начин ће се вратити поверење судија, па и самих грађана, према овом највишем правосудном телу.

С обзиром на кључне надлежности ВСС које се односе, пре свега на избор судија на сталну судијску функцију и одлучивање о престанку судијске функције, залагаћу се да се приликом избора судија води рачуна о критеријумима и мерилима који су прописани за напредовање судија, јер се често дешавало да поједине судије напредују у више инстанце, а да нису испуњавали додатне критеријуме за напредовање које је прописао ВСС и сам их није поштовао. На тај начин ће се омогућити законит и правичан избор судија на сталну судијску функцију. Вредносна скала, те јасни критеријуми код избора судија су гарант да ће бити изабрани најбољи и најквалитетнији кадрови. Управо је сврха вредновања рада судија и председника судова прописана чл.2 Правилника о критеријумима, мерилима и органима за вредновање рада судија и председника судова (Сл.Гласник РС бр.81/2014, 142/2014, 41/2015) усмерена на побољшање ефикасности судског система, очување и унапређење стручности, оспособљености и одговорности судија и председника судова, подстицање судија и председника судова у остваривању најбољих резултата рада, одржавање, јачање

поверења јавности у рад судија и судова, те напредовање у каријери. Због тога је од изузетног значаја и рад Комисије Савета за вредновање рада судија и председника судова, као стално радно тело Савета. Залагаћу се за контролу рада судија и јачању механизма те контроле јер су то два паралелна процеса, а Консултативно веће европских судија је још 2014.године донело Мишљење бр.17 о вредновању рада судија, квалитету правде и поштовању независности правосуђа у коме су наведене препоруке везане за вредновање рада судија, што је ВСС и прихватио.

Као члан Савета бих активно учествовала у испуњавању обавеза из Акционог плана за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа и Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције. Националном стратегијом реформе правосуђа за период 2013.-2018.година су дефинисани приоритети, стратешки циљеви и стратешке смернице реформских мера. Стратегијом је зацртано пет основних реформских принципа који подразумевају унапређење независности и квалитета правде, стручности, одговорности и ефикасности правосуђа.

Како је ВСС ангажован на изради Акционог плана за Поглавље 23 у процесу приступања Србије ЕУ, дала бих максималан допринос том питању у свом раду јер је од изузетне важности за нашу државу у процесу евроинтеграције.

Оно што бих даље истакла, као неопходно, је омогућавање судијама да дају своје мишљење о изменама постојећих и доношења нових закона што такође представља једну од надлежности ВСС, прописану чл.13 Закона о ВСС. Наиме, задатак времена захтева усвајање европских стандарда и усаглашавање домаћег законодавства са тим стандардима, међутим честа измена постојећих закона доводи до правне несигурности, неуједначене судске праксе, а самим тим и неједнакости грађана пред законом.

Имајући у виду да је ВСС узео активну улогу у пројекту “Имплементација новог Законика о кривичном поступку РС”, укључила бих се у тај пројекат јер сам доктор правних наука и дуго низ година судим као судија кривичар. Такође ћу се трудити да дам свој допринос и ангажовање у оквиру спровођења пројекта “Јачање капацитета ВСС и Државног већа тужилаца”.

Веома значајан сегмент рада ВСС је “Однос с јавношћу”, те је у том смислу битан закључак ВСС од 20.02.2014.године о давању смерница судовима у образовању комисија за повећање поверења јавности у рад судова. Такође је неопходно ажурирање података објављених у Информатору ВСС. У том смислу је значајна веб презентација Савета која је постављена и пуштена у рад уз подршку USAID, Програм поделе власти, 24.02.2014.године.

Надам се да ће ово начелно сагледавање програмских циљева и активности ВСС-а бити део оног што ће ВСС прихватити и преузети у свом даљем раду.

**Кандидат за члана ВСС:
Судија Вишег суда у Ср.Митровици:
Др Светлана Ђуричић,с.р.**